

Editorial

De la iubirea păcatului la iubirea de Dumnezeu!

„De aceea îți zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puțin, puțin iubește. Și a zis ei: Iertate îți sunt păcatele!” (Luca 7, 47-48).

Sfânta Evanghelie rânduită de către Sfinții Părinți să se citească în duminica a V-a din Sfântul și Marele Post, închinată Sfintei Maria Egipteanca, ne vorbește despre pocăința care îl poate ridica pe om de la adâncul păcatului și duce până pe culmile sfințeniei. Exemplul cel mai concludent ni-l arată Sfânta noastră Biserică prin Cuvioasa Maria Egipteanca.

Vorbind despre ea Sfântul Isaac Sirul spune: Pocăința este al doilea har și se naște în inimă din credință și frică, ea este a doua renaștere. Dacă primul har îl primim cu ocazia primei renașteri, ce are loc prin taina Sfântului Botez, îl pierdem apoi prin felul nostru păcătos de viață, al doilea har îl primim prin pocăință, care ne dă posibilitatea unei noi renașteri.

Frica de Dumnezeu susținută de conștiința unei vieți păcătoase duce mai întâi la pocăință pentru păcatele trecute și apoi la evitarea prin înfrânare a păcatelor viitoare.

Când vorbesc despre pocăință Sfinții Părinți înțeleg două forme ale acesteia și anume: Pocăința ca Taină, Taina Pocăinței, a Spovedaniei sau a Mărturisirii și Pocăința ca lucrare permanentă în suflet. Iar puterea celei

de-a doua vine din cea dintâi.

Pocăința permanentă este necesară datorită faptului că omul niciodată nu poate să realizeze o biruință ireproșabilă asupra unei ispite, așa încât să credem că ispita respectivă am biruit-o pentru totdeauna, ci biruința se realizează numai în parte, de aceea regretul, părerea de rău, trebuie să ne însoțească statornic și să constituie un îndemn pentru o și mai mare încordare a lucrării noastre viitoare.

Pentru Sf. Marcu Ascetul, pocăința constă în: Rugăciunea neîntreruptă; Paza gândurilor (observarea gândurilor și alungarea celor rele) și Răbdarea necazurilor. Iar pentru Sf. Ioan Scărarul, pocăința este împăcarea cu Dumnezeu prin lucrarea virtuților opuse greșelilor. Pocăința este răbdarea tuturor necazurilor, considerate ca plată pentru păcatele săvârșite.

Sf. Isaac Sirul spune: „Dacă toți suntem păcătoși, și nimeni nu e deasupra ispitelor, niciuna dintre virtuți nu e mai înaltă ca pocăința”. Lucrul ei nu se poate sfârși niciodată. Și tot Sf. Isaac Sirul, spune că atributele căinței sunt: 1. Este cea mai înaltă dintre virtuți (deși noi știm că dragostea este mai înaltă, totuși condiția noastră pe pământ nu ne îngăduie să realizăm virtutea dragostei în toată deplinătatea ei). 2. Nu se termină niciodată cât trăim (ea trebuie să urmeze după fiecare act, după fiecare cuvânt, după fiecare păcat, ca și după fiecare virtute, totdeauna nedeplină). 3. Este un mijloc de desăvârșire a noastră (Sf. Isaac compară lumea cu o mare, iar căința cu o corabie care ne trece la țarmul vieții desăvârșite).

Spre deosebire de Sfântul Apostol și Evanghelist Luca care ne-o prezintă pe această femeie păcătoasă turnând mir pe picioarele Domnului, în Sfânta Evanghelie pe care am ascultat-o, Sf. Apostol și Evanghelist Matei ne înfățișează o femeie turnând mir pe capul Mântuitorului, ezitând să o numească păcătoasă, și este numită fericită oriunde va fi propovăduită Sfânta Evanghelie.

(continuare în pagina 2)

Cuprins

Intrarea Domnului în Ierusalim	p. 3
Poezie creștină	p. 3
Despre Postul adevărat	p. 5
Tristețea întinericului și bucuria luminii	p. 6
Duminica Sf. Toma	p. 7
Stropi din peniță	p. 8
File de Sinaxar	p. 9
Duminica mironosițelor	p. 9
Traduceri	p. 11

De la iubirea păcatului la iubirea de Dumnezeu!

(urmare din pagina 1)

Petru Hrisologul în Predica 95¹ spune că această femeie păcătoasă este Biserica dintre neamurile păgâne și păcătoase, care auzind că Domnul Hristos este în casa fariseului, adică în sinagogă, acolo în apropierea paștelui iudaic, unde Mântuitorul a așezat taina pătimirilor Sale și a împărțit din taina Trupului și Sângelui Său, descoperind astfel taina mântuirii neamului omenesc, a alergat și sfărâmând toate barierele și-a croit cale în camera din mijlocul ospățului legii. Acolo a aflat de pătimirile Mântuitorului care vor urma și de vânzarea din timpul ospățului iubirii. Această asemănare a Bisericii cu femeia păcătoasă o face și Sf. Ambrozie al Milanului în Tâlcuire la evanghelia după Luca 6, 21, când spune că ea este mai fericită ungându-L cu mir, decât Simon care nu L-a uns nici cu untdelemn.

Biserica își asumă această asemănare cu o păcătoasă după cum și Domnul și-a asumat această asemănare a trupului păcatului pentru a osândi păcatul în trup (Romani 8, 3).

Fiind păcătoasă ea dă dovadă de smerenie și vine pe la spatele Domnului, pentru că nu intrase încă în comuniune cu Logosul dumnezeiesc. Ea jertfește în cinstea Stăpânului cel mai de preț lucru al ei, mirul de bună mireasmă, turnându-l pe picioarele Lui, după ce mai înainte le-a spălat cu lacrimile pocăinței și le-a șters cu părul capului. De aceea păcatele ei au fost iertate.

Așa cum femeia păcătoasă a fost slăvită în casa fariseului și pretutindeni unde se va răspândi Sfânta Evanghelie, așa și Biserica este îndreptățită în casa Legii și a prorocilor, care nu este scrisă pe table de piatră ci pe tablele de carne ale inimii. Dar spre deosebire de Lege care nu cunoaște iertarea păcatelor, Biserica este mai mare, este desăvârșită

întrucât are taina prin care și păcatele ascunse sunt curățite, ceea ce lipsea Legii.

Cei doi datornici reprezintă cele două linii în care s-a desfășurat istoria mântuirii, cea a popoului ales, descendent din părintele Avraam și cea a neamurilor, popoarelor păgâne care nu știau de legea lui Dumnezeu, ci se conduceau după legea morală naturală manifestată în conștiință. O altă interpretare a celor doi datornici, unul dator cu mai mult și altul cu mai puțin poate fi înțeleasă prin cele două categorii de oameni, unii care se raportează la Dumnezeu și împlinesc într-o oarecare măsură poruncile Sale și alții care nu țin seamă în niciun fel de Dumnezeu. Creditorul tuturor comorilor cerești, față de care suntem datori, nu cu bogății materiale, ci cu fapte bune și felurile virtuții pe care trebuie să le dobândim este Dumnezeu.

Datoria nu vine numai din faptul că nu am păstrat ce ni s-a dat ci și din faptul că am folosit rău ceea ce am primit, deci nu numai că am pierdut ce am primit ci și am folosit darurile împotriva Celui care ni le-a dăruit. Și pentru că noi nu puteam plăti niciodată această datorie Însuși Dătătorul a tot binele și Făcătorul nostru a luat asupra Sa această infinită datorie. Dacă acea datorie nu a putut fi plătită de noi, atunci cu ce vom plăti noi măsura durerilor pe care Și le-a asumat și le-a primit din partea noastră, loviturile, crucea, moartea și îngroparea.

Chiar cei care au iubit mult, Sf. Apostol Petru și Pavel și toți Mucenicii, care au plătit cu moarte această iubire față de Dumnezeu nu și-au putut plăti această datorie, pentru că datorăm mult mai mult, pentru că chiar prin moartea martirică, nu facem altceva decât să dăm înapoi ce am primit, nimic mai mult, dar pentru că am folosit rău viața primită ca dar, ce vom plăti înaintea lui Dumnezeu? Chiar dacă am fi plătit crucea cu cruce, moartea cu moarte, am putea plăti noi, oare, cele de la El, prin El și în El? „Sau cine mai înainte l-a dat Lui și va lua înapoi de la El? Pentru că de la El și prin El și întru El sunt toate. A Lui să fie mărirea în veci. Amin! „(Rom. 11, 35-36). Să ne plătim datoriile iubind, fiind milostivi și laudând pe Dumnezeu pentru bogățiile primite. Pentru că celui care i se iartă mult, mult iubește! Amin.

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica a cincea din Post, a Sf. Maria Egipteanca, Sf. Ev. Luca 7, 36-50, 2 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

¹ https://doxologia.ro/viata-bisericii/comentarii-patristice/evanghelia-din-duminica-cuvioasei-maria-egipteanca-comentarii_acc_20.03.2023

Intrarea Domnului în Ierusalim

„Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!” (Matei 21, 9)

Ne aflăm în Duminica Intrării Domnului în Ierusalim, Duminica Floriilor. Este o Duminică cu totul specială în cursul anului bisericesc, o Duminică a bucuriei. O bucurie ce contrastează puternic cu conținutul Săptămânii Mari, a Patimilor, ce urmează imediat după aceasta.

Aflăm din Evanghelie că mulțimile L-au întâmpinat pe Mântuitorul în Ierusalim cum nu se putea mai frumos și mai bine. L-au întâmpinat cu aclamații, cu stâlپări de finic, cu hainele lor întinse pe drum ca un covor, în calea mînzului de asin pe care Domnul era așezat. Într-un cuvânt, L-au făcut o primire cum nu-l mai făcuseră niciodată până atunci. Desigur, și Iisus făcuse o mare minune cu o zi înainte: înviase pe Lazăr, cel mort „de patru zile” și care mirosea! Dacă celelalte învieri puteau fi contestate de necredincioși, aceasta nu putea fi contestată de nimeni, deoarece era prea evident că Lazăr fusese *cu adevărat* mort!

Ironia face că aceeași mulțime, care acum îl aclamă pe Iisus, aceeași mulțime îl va huidui, îl va ocări și va striga să fie răstignit, în îndoliata zi de Vinerea Mare. Ne aflăm în fața uneia dintre cele mai ciudate săptămâni din istoria creștinismului, din istoria omenirii. Nu putem spune că înțelegem totul cu ușurință. Știm că așa trebuia să se întâmple. Când Petru, după ce L-a auzit pe Iisus prevestindu-și patimile, moartea și învierea, l-a zis: „Doamne, fii milostiv cu Tine însuși. Să nu se întâmple cu Tine una ca aceasta”, Iisus i-a replicat aspru și i-a spus cuvinte grele: „Mergi înapoia mea, Satană! Sminteală îmi ești, că nu cugeți cele dumnezeiești, ci cele omenești (Matei 16, 21-23; Marcu 8, 33).

Poate că de fapt nu i s-a adresat lui Petru, ci duhului care îl ispita prin Petru, coborînd înțelegerea lui Petru la un nivel prea omenesc. De aceea l-a numit și „satană” pe cel cu care vorbea de fapt, nu pe Petru, ceea ce nu mulți dintre cei de față atunci vor fi înțeles. Probabil nici Petru. Duhul cel rău încerca să-l abată și pe Iisus de la planul cel din eternitate al lui Dumnezeu cu Fiul. Că toate urmau acest plan, e limpede din admonestarea administrată spontan de Iisus ucenicului care va tăia urechea slujitorului căpeteniei preoților, când vor veni să-l aresteze în Ghetsimani: „Bagă sabia în teacă... Sau poate socoți că n-aș putea să rog acum pe Tatăl Meu, ca să-Mi

pună la îndemână mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? Dar cum se vor împlini Scripturile, care zic că așa trebuie să fie?” (Matei 26, 52-54).

Așadar, așa trebuia să se întâmple. Putea oare să nu se întâmple? Și dacă nu se putea fi evitată catastrofa, ce răspundere vor avea cei care o vor provoca? Iată întrebări care ni se impun cu necesitate. Răspunsul e însă simplu. Ele au fost prevăzute de Dumnezeu, cu atotștiința Sa, precum se vor întâmpla. Dumnezeu nu trăiește în timp. Viitorul e la Dănsul prezent și trecut. Dumnezeu le-a văzut cum se vor petrece și le-a descris profețiilor, care le-au însemnat în Scripturi. De aceea, nu mai puteau fi evitate. Și de aceea, răspunderea celor ce vor

provoca Patimile și moartea rămâne întreagă. Atâta teologie însă nu știa încă Petru. Și nici nu observase că toate urmau să se încheie cu Învierea. Când a zis: „Să nu Ți se întâmple”, Petru înlătura și Învierea, care urma să fie cheia și rezolvarea întregii misiuni pământești a Mântuitorului. Pentru a ajunge la Înviere însă, trebuia să freacă prin moarte.

Dar să urmărim mai de aproape evenimentele: Mântuitorul cinase în casa lui Lazăr, pe care nu de mult îl înviase din morți, într-un sătuleț de lângă Ierusalim, în Betania, pe drumul ce venea dinspre Ierihon.

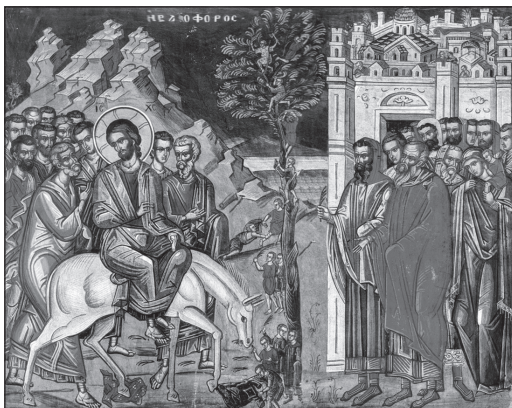
Acum intra în Ierusalim. Cea din urmă intrare a Lui în Ierusalim înainte de Patimi și Înviere. Spontan, mulțimile L-au aclamat ca pe un rege. Și-au adus aminte că e din neamul lui David și l-au zis: „Bine este cuvântat Împăratul Cel ce vine în numele Domnului” (Luca, 19, 38). A fost cu adevărat o intrare triumfală în Ierusalim. A fost, s-ar putea zice omenește, culmea activității pământești a Mântuitorului: apogeul, triumful.

Dar Evangheliștii ne spun toți, ca martori oculari, că în mijlocul acestei bucurii generale, unul singur era trist. Și anume, Acela Care ar fi trebuit să fie cel mai bucurios, pentru că Lui i se adresau toate aceste osanale: Iisus! Și era trist, deoarece știa ce va urma pentru El: Patimi, Răstignire și Moarte pe Cruce! Era trist și tulburat ca Om, pentru că știa ce-L așteaptă peste numai câteva zile! Desigur, orice întristare se va preface în multă, multă bucurie, odată cu Învierea, cununa operei de Răscumpărare a Fiului lui Dumnezeu, biruința asupra iadului și a morții! Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a VI-a din Post, a Floriilor, Sf. Ev. Ioan 12, 1-18, 9 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezie creștină

În primele veacuri după Hristos,
Când creștinismul a început,
Atâtia strămoși daco-romani,
Adevărata credință au văzut.

Ei au înțeles că Domnul Iisus
Este Mesia Cel așteptat;
Și-au trăit viața cu folos,
Că pe Dumnezeu au lăudat.

Potrivnicul s-a panicat,
Văzând că pierde multe suflete,
Care pe Domnul Hristos L-au ascultat,
Nădăjduind și dorind să se mântuie.

Ei au suferit mari prigoane
De la conducătorii păgâni,
Cei închinători la idoli,
Care s-au purtat ca niște câini.

În „Acte Martirice” ne-au rămas
Informații despre viața bisericească
A primelor comunități creștine
Și trăirea lor duhovnicească.

Procese de judecată
Ale celor ce au pățit
Pentru credință, în latină,
Aici, în „Acte Martirice” s-au găsit.

Informații prețioase
Despre prinderea creștinilor,
Dialoguri între mucenici
Și prigonitori, chinuirea lor,

Nume, toponime, hidronime,
Ce pot localiza istoric evenimente
Din primele veacuri creștine
Și multe lucruri concludente,

Ce ne-au îmbogățit mereu
Cultura despre strămoșii daco-romani,
Credința lor cea dreaptă în Dumnezeu,
Transmisă prin generații peste ani.

Sfântul Mucenic Irineu, Episcop de Sirmium (6 aprilie)

Martirii creștini au murit
Senini, cu o bucurie deplină,
Răbdători în tot ce au suferit,
Având pe chip o pace divină.

Aveau credință puternică
În Însuși Iisus Hristos,
Știind că este împreună cu ei,
Își încredințau viața cu folos.

În documente sunt prezentați,
Ca „fiind bărbați evlavioși”,
Mult „temători de Dumnezeu”
Și din copilărie erau credincioși.

Martirii dunăreni mărturiseau,
Credința în Domnul Hristos
Adevăratul Dumnezeu,
Încurajându-i să trăiască frumos,

Și pe cei rămași în viață,
Să meargă pe calea martirajului
Să lupte cu multă credință,
Pentru mântuirea sufletului.

Aflăm astfel că Sfântul Irineu
Era episcop de Sirmium în cetate,
A fost judecat de guvernatorul Probus
Și-apoi condamnat la moarte,

În Pannonia Inferioară,
Reședința păgânului Galeriu
Lângă Singidunum (Belgradul de azi)
Ce făcea parte din Imperiu.

Era tânăr, căsătorit și cu copii,
Dar pentru marea lui credință,
A ocupat scaunul de episcop
Unde și-a dat multă silință,

Să propovăduiască Cuvântul
Lui Dumnezeu pentru popor
Și așteptau de la milostivul
Dumnezeu divinul ajutor.

Episcopii în acea vreme
Puteau să fie monahi sau căsătoriți,
Mai târziu în Sinoadele Ecumenice
S-a stabilit ca ei să fie necăsătoriți.

Acea zonă geografică
Era locuită de daco-romani
Și de traci romanizați,
Ce au crescut an de an.

Provinciile dunărene ale Iliricului,
Erau locuite de creștini numeroși
Și cu timpul au fost ocupate
De soldați romani necredincioși,

Sub conducerea guvernatorului
Probus, ca să pună în aplicare
Decretele imperiale ale împăratului,
Ce urmărea a creștinilor persecutare.

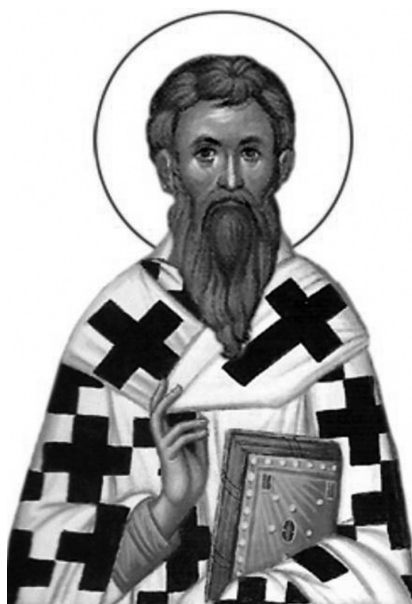
Printre creștinii arestați
Și aduși la judecată
S-a numărat și Episcopul Irineu,
Creștin fiind viața toată.

I s-a spus să jertfească zeilor,
Altfel o să-și piardă trupul,
Dar el nu a ezitat nicio clipă
În a-și păstra intact sufletul.

A fost supus la multe chinuri,
Dar prin puterea rugăciunii
Pe toate le îndura și răbda
Și cu ajutorul înțelepciunii.

Soția, copiii, părinții
Văzându-i suferința îndurată,
Îl sfătuiau să se supună
Poruncii, de crudul împărat dată.

Tuturor le răspundea,
Citând Cuvintele Mântuitorului:
„De cel ce se va lepăda de Mine...
Și Eu mă voi lepăda de el în fața Tatălui !”

Aruncat din nou în închisoare
Și mai cumplit a fost chinuit,
Încât Probus i-a amintit de familie,
Că în ale manipulării era iscusit.

Îi amintea neîncetat de copiii săi,
Că vor rămâne fără tată,
Nădăjduind că îl va sensibiliza
Și se va supune îndată.

Văzând că nu îl poate convinge
Pe episcop, ca zeilor să jertfească,
A poruncit să fie aruncat în Râul Sava
Și așa să se sfârșească.

Singura dorință a episcopului
A fost să își păstreze credința
Și prin tăierea capului,
Să îndure suferința,

Ca să cunoască și urmașii,
„În cel s-au deprins creștinii, mereu,
Să disprețuiască moartea
Pentru credința în Dumnezeu.”

Conform „Actului Martiric”, a fost adus
Pe podul lui Basent, la osândă,
Unde a rostit o frumoasă rugăciune
Și a câștigat mare izbândă.

„Doamne, lisuse Hristoase,
Cel ce ai binevoit să pătimești
Pentru păcatele lumii,
Ca pe noi să ne mântuiești,

Îngerii să primească sufletul
Robului Tău Irineu,
Cel ce moare pentru numele
Și pentru poporul Tău,

Care sporește în Biserica Ta
Universală din Sirmium.
Îți cer și mă rog milostivirii Tale
Să mă primești și pe mine

Și să binevoiești a-i întări
Și pe aceștia în credința Ta”.
Și cu lacrimi, privind spre cer
Și-a încheiat rugăciunea.

Tăiat de ostași cu sabia
Trupul său a fost aruncat
În râul Sava, pe 6 aprilie 304,
Iar sufletul la Cer s-a înălțat.

De aceea Biserica Ortodoxă,
Pe 6 aprilie îl prăznuiește,
Cu multă evlavie i se închină
Și cu dragoste îl cinstește.

Conform unor Martirologii,
La trei zile după martirizarea
Episcopului Irineu,
A avut loc și asasinarea

Tânărului Dimitrie,
Diaconul Sfântului Irineu,
Fiind ucis cu sulița,
Plecând după episcopul său.

Nu a trecut mult timp
Când „Edictul din Milan”(313), a fost dat
De Sfântul Împărat Constantin cel Mare
Și prigonirea creștinilor a încetat.

Moștele Mucenicului Dimitrie
Au primit darul unor vindecări
Minunate de boli și neputințe,
Aducând multora binecuvântări.

După mai bine de un secol,
Prefectul Leonțiu al Iliricului
A ridicat două biserici în Tesalonic
Și Sirmium, în cinstea lui.

În biserica din Tesalonic
A așezat Sfintele lui Moaște,
Pe 26 octombrie 413
Și toți au început a-l cunoaște.

Noi, creștinii, Îi mulțumim
Preabunului Dumnezeu,
Că ne-a trimis îndrumători
Să ne apere de cel rău.

Să ne ajute Domnul Sfânt,
Să ne păstrăm credința din strămoși
Și cât vom trăi pe-acest pământ,
Să rămânem pururea credincioși!

Pomenirea Sfântului Mucenic Dimitrie,
Se face pe 26 octombrie, în fiecare an,
Ziua în care au fost puse la închinat
Și pentru cel bogat și pentru sărman.

Ne-au învățat de la început
Credința cea adevărată,
Astfel toți am cunoscut
Că Dumnezeu este al nostru Tată.

Dumitra Groza
(6 aprilie 2023)
Sursă foto: doxologia.ro

Despre Postul adevărat

„**Postul** este lucrul lui Dumnezeu, căci Lui nu-i trebuie hrană.(Sf. Simeon al Tesalonicului). Este viață și petrecere îngerească, pentru că îngerii sunt fără hrană. Este omorârea trupului, că acesta hrănindu-se, ne-a făcut morți și izgonirea patimilor este postul, căci lăcomia întărește patimile trupului” (Înv. de credință, 2009, p 317).

Postul este o poruncă pe care o găsim formulată chiar de la începutul creației, când Dumnezeu se adresează primului om zicându-i: „Din toți pomii din rai să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Facerea). Aceasta îl îndreptățește pe Sfântul Vasile cel Mare să afirme că „postul este de aceeași vârstă cu omenirea, pentru că el a fost legalizat în Paradis” (Sf. Vasile cel Mare)

Legea lui Moise, pe care acesta a primit-o după un post de 40 de zile, reglementează în amănunt dispozițiile privitoare la post în Vechiul Testament, precizând mai ales timpul postirii.

Postul (la evrei) era de o zi pe lună, apoi o zi pe săptămână, apoi (luni și joi), dar însoțit de pocăință, postul urmărind smerirea în fața lui Dumnezeu și diminuarea poftelor trupesti.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a postit și El înainte de începerea activității sale publice.

După postul Său de 40 de zile, în pustiu, El a început propovăduirea, arătând strânsa corelație în procesul de desăvârșire morală. (Matei 4,1-21)

El a învățat și pe ucenicii Săi cum să postească, accentuând starea sufletească corespunzătoare acestei activități care nu trebuie făcut de formă (Matei 6,16-18). Postul trebuie însoțit de rugăciune, fiind un mijloc de luptă împotriva diavolului (Matei 17, 21, Marcu 9, 20).

După exemplul Mântuitorului Iisus Hristos, postul a fost practicat și de Sfinții Apostoli mai ales înainte de a începe lucrarea lor de propovăduire a Evangheliei.

Au postit și au învățat și pe ucenicii lor și pe urmașii lor să practice postul unit cu rugăciunea (Fapte).

Prin post am primit poruncile scrise, (Moise) iar postul naște pe profeți, întărește pe cei puternici; postul înțelepțește pe legiuitori; postul este bun talisman al sufletului, tovarăș credincios al trupului, armă pentru luptători, loc de exercițiu pentru atleții credinței.

Postul este o faptă de virtute, un exercițiu de înfrânare a poftelor trupului și de întărire a voinței, o armă de pocăință, deci mijloc de mântuire, mijloc de desăvârșire, de omorâre a voii trupului, un semn văzut al râvnii și sânguinții noastre, spre asemănarea cu Dumnezeu, cu îngerii, care n-au nevoie de hrană.

„Creștinul numai prin post, priveghere, citirea Sfințelor Scripturi și încercarea de a-și însuși cât mai multe virtuți poate să-și mântuiască sufletul și să ajungă la scopul pentru care a fost creat, acela de a se asemana cu Dumnezeu. „ (Sfântul Ioan Casian)

Ne-am îmbolnăvit prin păcat, să ne vindecăm prin pocăință. Iar pocăința fără post este neputincioasă.

„Păcatele distruse prin post și rugăciune sunt: mândria, iubirea de argint, desfrânarea, lăcomia, pizma, mânia, lenea”. (Părintele Arsenie Boca)

„În post slăbim trupestă, dar ne întărim duhovnicește”. (Sf. Vasile cel Mare)

„Pentru cei ce postesc de bună voie, postul este folositor tot timpul, pentru că demonii nu îndrăznesc să atace pe cel ce postește, iar îngerii, păzitorii vieții noastre, stau cu plăcere lângă cei ce-și curățesc sufletul cu post”. (Pr. Ilie Cleopa)

De pântecel plin, Duhul Sfânt nu se apropie.

Biserica Ortodoxă, urmând neclintit hotărârile apostolice, canoanele sinodale și întreaga tradiție patristică, a afirmat întotdeauna valoarea deosebit de înaltă a postului pentru viața duhovnicească a omului și pentru mântuirea lui. El este armă nebiruită, temelie a luptelor duhovnicești, cărarea cea bună a virtuților, hrană a sufletului, izvor de toată înțelepciunea, viețuire nestricăcioasă și imitarea vieții îngerești, „mamă” a tuturor bunătăților și virtuților.

Postul se află în Vechiul Testament (Moise, Ilie Procul, Daniel (câte 40 de zile), Iona, și este afirmat în Noul Testament.

Postul adevărat, ca nevoință duhovnicească, este legat de rugăciunea neîntreruptă și de pocăința sinceră.

„Pocăința fără post este nelucrătoare”. (Sf. Vasile cel Mare) Postul fără fapte de binefacere este mort.

Postul nu se referă la o simplă abținere formală numai de la anumite mâncăruri, căci nu este de ajuns.

Un post adevărat înseamnă îndepărtarea de rău, înfrânarea limbii, abținerea de la mânia, îndepărtarea de poftă, de clevetire, de minciună, de jurăminte strâmbă. Lipsa acestora înseamnă un post bun. (Sf. Vasile cel Mare)

Postul de 40 de zile al Domnului a devenit un model de postire pentru credincioși. Acesta activează participarea lor la ascultarea de Domnul, ca prin post să primim prin respectare, ceea ce am pierdut prin nerespectare (Sf. Gr. Teologul)

Sfântul Grigorie Palama : Astfel, dacă postești, nu numai că vei pătimi și vei muri împreună cu Hristos, dar vei și învia și vei împărăți cu El în veșnicie; fiindcă devenind una cu El, prin participarea în asemănarea morții Lui, vei fi părtaș învierii și vei fi și moștenitor al vieții întru El. (Omilia 13)

Toți cei care împlinesc cele rânduite, niciodată nu se mândresc că, „suntem slujitori nevrednici și am făcut ceea ce trebuia să facem” (Luca 17, 10)

Nimeni nu trebuie să părăsească lupta cea bună a postului, ci să se încredințeze milostivirii lui Dumnezeu pentru slăbiciunile sale, în duhul smeririi de sine și pe deplin conștient de nevrednicia stării sale. Fiindcă este imposibil să se ajungă la viața duhovnicească ortodoxă fără lupta duhovnicească a postului.

Biserica Ortodoxă, ca o mamă iubitoare, urmând Sfinților Părinți, ea susține necesitatea respectării de către credincioși a tuturor posturilor stabilite în cursul anului Domnului, adică: Postul Paștilor, cel de miercură și vinerea, atestate de către sfintele canoane, precum și Postul Crăciunului, al Sfinților Apostoli, al Adormirii Maicii Domnului, postul de o singură zi al Înălțării Sfintei Cruci, al Ajunului Botezului Domnului și al Tăierii Cinstului Cap al Sf. Ioan Înaintemergătorul, (precum și alte posturi rânduite din grija pastorală sau ținute în mod liber de către credincioși). Sunt scrise în Tipicul Mare al Bisericii.

Postul înseamnă a-L pune pe Dumnezeu pe primul loc, a-L dori pe el și dorințele Lui și gândul Lui mai degrabă decât mâncarea, părtășia cu ceilalți, somnul sau treburile de zi cu zi.

E nevoie de credință pentru a posti, căci „fără credință este imposibil să-I fii plăcut, pentru că cine se apropie de

Dumnezeu trebuie să creadă că El este și că răsplătește pe cei care-L caută” (Evrei 11,6)

Pentru a ține post cu rugăciune e nevoie de și mai multă credință.

Sfinții Părinți ai Bisericii lui Hristos laudă și recomandă postul cu multă stăruință.

Postul se săvârșește în mai multe feluri:

a) Ajunare desăvârșită (fără mâncare și băutură o zi întreagă).

b) Postul aspru și uscat (când mâncăm numai spre seară: pâine și apă, fructe uscate, semințe)

c) Postul obișnuit sau comun, când mâncăm la orele obișnuite, dar numai mâncăruri de post (fără carne, pește, brânză, ouă, lapte, icre).

d) post ușor (dezlegarea), la vin, pește, icre, untdelemn. Sunt scrise în **Tipicul Mare al Bisericii**.

Scopul postului este nu numai de a face deosebiri între mâncăruri, ci și de a disciplina trupul și puterile sufletești spre ușurare și curățire de păcate.

Domnul Iisus Hristos le spune ucenicilor: „acest neam de demoni nu iese din oameni decât cu rugăciune și cu post”.

Sfântul Efrem Sirul arată că postul îl folosim în lupta cu diavolul, cu răul, că fără post și fără rugăciune, nimeni nu poate birui răul.

„Postul este liniștirea sufletelor noastre, podoabă a bătrânilor, dascăl al tinerilor, învățător al celor ce trăiesc întru curățire. **Postul adevărat** este înfrânarea de la păcat”. (Sfântul Ioan Gură de Aur). „Și înstrăinarea de fapte rele”. (Sf. Vasile cel Mare)

Cele 6 citate ale Patriarhului Daniel despre post:

1. Nu postim pentru a fi văzuți și laudați de oameni, ci postim ca să ne apropiem mai mult de Dumnezeu.

2. Postim pentru că Îl iubim pe Dumnezeu.

3. Postul este ofrandă a iubirii omului față de Dumnezeu.

4. Postul este nu numai material, ci și spiritual, adică postul ochilor, al gurii și al inimii.

5. Postul este armă de luptă împotriva ispitelor venite de la demoni.

6. Postul face rugăciunea mai smerită, iar rugăciunea smerită devine cea dintâi hrană a postitorului.

Dumitra Groza

(Înainte de Postul „Învierii Domnului”, martie 2023)

Sursă foto: basilica.ro

Tristețea întunericului și bucuria luminii

Săptămâna Patimilor are ca punct culminant Vinerea înjositoarei Răstigniri a Fiului Omului. În această zi, în toate bisericile ortodoxe, credincioșii participă la denia *Prohodului*, toată slujba desfășurându-se într-o atmosferă plină de tristețe, în care întunericul devine atotstăpânitor. Această stare anticipează emoția pe care creștinii o au și la slujba din noaptea sfântă a Paștelui, atunci când, cu lumânările neaprinse în mâini, așteaptă cu nerăbdare să vină chemarea preotului din fața ușilor împărătești: *Veniți de luați lumină!*

Odată cu episodul Cinei celei de Taină, lumina dispare încetul cu încetul și totul în jur este cuprins de noapte, de obscur, de cenușiu, de tristețe, până în momentul slăvitei Învierii a Mântuitorului. În prim-planul tuturor scenelor rămâne Domnul Hristos, singura sursă de lumină detectabilă în întunecata priveliște, dar și aceasta este destul de palidă pe lângă strălucitoarea Sa arătare de pe Muntele Tabor (Matei XVII, 2; Marcu IX, 2-3; Luca IX, 29).

Ca Unul care își cunoaște dinainte sfârșitul (Matei XXVI, 21, 46; Marcu XIV, 18; Ioan XIII, 21; XVIII, 4), Iisus devine un personaj tragic, căci este întristat până la moarte (Matei XXVI, 38; Marcu XIV, 34; Luca XXII, 44) și plânge ca un neputincios în grădina Ghetsimani, lacrimile însângerate prelingându-l-se pe pământ (Luca XXII, 44). Cina are loc

după căderea serii (Matei XXVI, 20; Marcu XIV, 17). Apoi vine arestarea Mântuitorului din toila nopții (Ioan XVIII,

3), care arată întunericul în care se află arhieriei de la templu: *În toate zilele fiind cu voi în templu, n-ați întins mâinile asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru și stăpânirea întunericului* (Luca XXII, 53; subl. n.).

Decorul este cum nu se poate mai întunecat, ca în tragediile clasice din antichitate: seară, tristețe, lacrimi de sânge, tulburare în miez de noapte, iar personajul principal din scenă este Domnul Iisus Hristos. El e lumina ce licărește cu ultimele zvăcniri înainte de stingere.

Proorocii Vechiului Testament, dar și Sfinții Apostoli L-au mărturisit pe Mântuitorul ca fiind *lumina lumii* (Isaia XLIX, 6; LX, 1; Ioan I, 4; I Ioan II, 8). Însuși Hristos S-a numit pe Sine *lumina lumii* nu o dată, ci în repetate rânduri (Ioan III, 19; VIII, 12; IX, 5; XII, 46, ș.a.).

Identificarea Domnului cu lumina ne întărește credința în dumnezeirea Sa. Iisus, Fiul Omului, este Fiul lui Dumnezeu, este Dumnezeu-Omul. El, Fiul Tatălui ceresc, este născut din veșnicie,

asa cum spunem și în **Simbolul de credință**: *Credem și în Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii; lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate*

s-au făcut. Fiul are deci aceeași fire dumnezeiască precum are și Tatăl și Duhul Sfânt.

Fiul este născut mai înainte de crearea lumii (Ioan I, 1; VIII, 58, XVII, 5; Coloseni I, 17), căci înainte de a-Și începe lucrarea, Tatăl a zis: *Să fie lumină!* (Face-re I, 3). Lumina primordială este una spirituală, pentru că cea materială avea să fie *făcută* în ziua a patra a creației, odată cu soarele, luna și stelele (Facere I, 14-17). Lumina divină, necreată (*născută, nu făcută*), a inundat întunericul primordial. Deși l-a copleșit, întunericul nu a fost distrus și a devenit mediul diavolului și locul unde vor sălăslui și cei ce îi vor sluji (Matei XXV, 41). Locul gătit oamenilor care s-au închinat lui Dumnezeu este în lumină. În prima sa epistolă sobornicească, Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan spune: *Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieții, ce am văzut și am auzit, vă vestim și vouă și aceasta este vestirea pe care am auzit-o de la El și v-o vestim: că Dumnezeu este lumină și nici un întuneric nu este întru El, iar dacă umblăm întru lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtășire unul cu altul și sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curățește pe noi de orice păcat* (I Ioan I, 1, 3, 5, 7). Prin aceasta apostolul Ioan întărește ceea ce Domnul spusese după intrarea Sa în Ierusalim: *Umblați cât aveți Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge. Cât aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii* (Ioan XII, 35-36), reluând astfel un îndemn pe care îl adresase în predica de pe munte: *Voi sunteți lumina lumii. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri* (Matei V, 14, 16; Romani XIII, 11-14; I Corinteni V, 5-10).

Lumina lumii, în clipele cele de pe urmă, abia mai pâlpâie. Iisus e părăsit de ucenici (Matei XXVI, 56); singur în fața acuzatorilor Săi. Este bătut, hulit, batjocorit, scuipat (Marcu XIV, 65; Luca XXII, 63-65). După o noapte neagră, plină de amar, este trimis la Pilat, apoi la regele Irod (Luca XXII, 7), supus batjocurilor, zeflemelilor și remarcilor dușmănoase (Luca XXII, 10-12). Ajuns iarăși în fața lui Pilat, Domnul este judecat și pedepsit în cel mai crud mod cu putință. Este biciuit, încununat cu spini, bătut cu trestia peste cap, împovărat cu unealta de tortură

să Și-o ducă pe Golgota, răstignit, hulit, huiduit, adăpat cu oțet și cu smirnă, ocărat și asemănat cu tâlharii crucificați care sunt așezați lângă El. Privitorii amatori de spectacole publice macabre îl apostrofează, bătrânii, arhierii și cărturarii îl jignesc, iar Hristos cade pradă deznădejdiei (Ioan XIX, 1-3, 16-18; Luca XXIII, 33, 35-39; Marcu XV, 23, 27-32). Iar ca finalul trist să fie și mai apăsător, Iisus moare mișcând întreaga creație: *făpturile îngerești s-au înspăimântat (Prohodul, starea I, strofa I)*, soarele și luna și-au ascuns fața (Luca XXIII, 44-45), pământul s-a cutremurat, iar mormintele s-au deschis (Matei XXVII, 51-52).

Iosif din Arimateea împreună cu apostolul Ioan, Fe-cioara Maria și femeile mironosițe înfășoară trupul mort al Domnului în giulgiu și îl pun într-un mormânt pe care Pilat îl va pecetlui și întări cu pază (Marcu XV, 40-47; Matei XXVII, 65-66).

Cortina grea a întunericului cade peste întreaga scenă. Epilogul este așteptat cu nerăbdare, dar nimeni nu poate face nimic. *Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică pentru că vede lumina acestei lumi, iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el* (Ioan XI, 9-10), spune Mântuitorul.

E nevoie de lumină. Să fie lumină! Lumina biruitoare a întunericului Se arată: **HRISTOS A ÎNVIAT!**

La slujba din miez de noapte a Slăvitei Învieri, plângem de bucurie, ne îmbrățișăm și cu greu realizăm că ceea ce ni se întâmplă este adevărat. Da, Domnul, adevărat a înviat! Cântăm, căci tristețea morții este alungată de parfumul de tămâie, iar bisericile sunt inundate de lumina candelabrelor și a miilor de lumânări.

Freamătul multimii se potolește, iar în acompaniamentul sfârșitului de lumânări aprinse, din amvon răsună **Cuvântul de învățătură al Sfântului Ioan Gură de Aur, de la Slujba Sfintei Învieri**

Puterea mântuitoarei Cruci și dulceața biruitoarei În-vieri, să ne umple viața cu sănătate deplină, cu putere, cu tărie, cu credință, cu har și cu belșug de bucurii duhovnicești, ca întru lumina ce a alungat întunericul să putem mărturisii: **Hristos a înviat!** și să putem răspunde cu aceeași hotărâre: **Adevărat a înviat!**

Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu

(predică la Învierea Domnului, Sf. Paști,
Sf. Ev. Ioan 1, 1-17, 16 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Duminica Sf. Toma

„Feriți cei ce n-au văzut și au crezut!”
(Ioan 20, 29)

Hristos a înviat!

În prima zi a Sfintelor Paști, seara, ne spune Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, S-a arătat Iisus Hristos cel înviat ucenicilor Săi, ascunși de frica iudeilor, într-o cameră încuiată din Ierusalim și le-a spus: Pace vouă! După ce i-a liniștit, că erau tulburați și cuprinși de frică, și i-a încredințat de Învierea Sa din morți, arătându-le mâinile și coasta străpunse de cuie și suliță pe Cruce, le-a adăugat: „Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi” (Ioan 20, 21). Prin aceste cuvinte, Domnul a trimis pe Apostoli la propovăduire, având misiunea să vestească Evanghelia mântuirii la toate neamurile pământului.

Dar pentru a-i întări cu putere de sus la această misiune dumnezeiască de înnoire a lumii, Mântuitorul a suflat asupra lor Duh Sfânt și le-a dat putere să ierte păcatele oamenilor, zicând: „Luați Duh Sfânt! Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține, le vor fi ținute” (Ioan 20, 22-23). Nimeni nu poate propovădui pe Hristos dacă nu este trimis de Dumnezeu și dacă nu este întărit și sfințit de harul Duhului Sfânt.

Însă, nu este destul pentru mântuire numai să citim Sfânta Scriptura și să ascultăm cuvântul Evangheliei. Trebuie să-l

și facem. Nu era suficientă Apostolilor și ucenicilor Domnului numai propovăduirea cuvântului. Ea singură nu poate mântui, fără pocăință. Apostolii aveau datoria să-i învețe voia lui Dumnezeu, dar să-i curețe și de păcate, adică să le dezlege păcatele prin Spovedanie, fără de care nu poate fi iertare, pocăință și mântuire.

De aceea, Domnul întemeiază acum Taina Sfintei Spovedanii, că urmașii Apostolilor, episcopii și preoții, să spovedească pe cei ce cred și să-i dezlege de păcate. Aceasta este singura cale de mântuire a creștinilor: credința dreaptă în Dumnezeu, împlinirea poruncilor evanghelice și dezlegarea păcatelor prin Spovedanie.

Rânduiala dumnezeiască face că Apostolul Toma să nu fie de față la arătarea Domnului. Când toți i-au spus: „Am văzut pe Domnul”, el nu s-a bucurat, nu a voit să creadă până ce nu a văzut și nu a pipăit cu mâna rănile Mântuitorului Iisus Hristos (Ioan 20,25).

După opt zile, adică în Duminica a doua după Înviere, iarăși S-a arătat Iisus Hristos ucenicilor Săi, trecând prin ușile încuiate. Atunci era și Toma de față. După ce le-a zis din nou: „Pace vouă”, a spus cu mustrare pentru Toma: „Adu-ți degetul tău încoace și vezi mâinile Mele, și adu-ți mâna ta și o pune în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios!” (Ioan 20, 26-27). Iar Toma pipăind și văzând rănile Domnului, cuprins de frică și uimire, a strigat cu smerenie și credință: „Domnul meu și Dumnezeul meu!” Mântuitorul însă l-a mustrat pentru puțină

lui credință, zicând: „Pentru că M-ai văzut, Tomo, ai crezut? Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!” (Ioan 20, 28-29).

Toma era un apostol îndoielnic. El a crezut numai după ce a văzut și a cercetat adevărul, pipăind rănilor lui Hristos. De aceea, l-a și muștrat Domnul, căci credința vine din auz, iar nu din pipăire și vedere. Credința vine din interior, din inimă, iar nu din afară. Credința vine din cuvânt. Din cuvântul de învățătură auzit din gura mamei și a tatei. Căci părinții trupești ne sunt primii dascăli de religie în viață. Apoi, credința noastră în Dumnezeu ne vine și se întărește în noi din predica preotului la biserică, din sfaturile date de bătrâni, din citirea cărților sfinte și mai ales din cuvintele și învățăturile pe care le auzim și le citim zilnic în Sfânta Evanghelie.

La formarea noastră duhovnicească și la sporirea dreptei credințe în inimile noastre, cel mai mare rol îl au părinții trupești, care ne-au născut, și părinții sufletești, care ne-au învățat și ne-au crescut în frica de Dumnezeu, adică preotul satului, duhovnicul și nașul de botez. Când părinții trupești și cei sufletești sunt buni și își fac datoria creștină față de sufletele pe care le cresc și le păstoresc, atunci se nasc și se formează creștini buni, copii ascultători de părinți, tineri cuminți și evlavioși. Iar când părinții trupești sunt necredincioși și stăpâniți de patimi, iar cei sufletești sunt indiferenți și nepăsători față de fiii lor sufletești, atunci copiii sunt răi și neascultători, tinerii sunt necredincioși sau îndoielnici și caută dovezi văzute, ca Toma, pentru a crede în nevăzutul Dumnezeu. Cei căsătoriți vin rar la biserică, fiind înconjurați de griji pamăntești; mulți îșiucid copiii și unii își distrug familia și pacea sufletului prin divorț. Dar și bătrânii, care n-au avut în tinerețe o viață religioasă profundă, își sfârșesc viața în beții și indiferență religioasă, spre osânda sufletelor lor.

De vom cugeta mai mult la îndoiala apostolului Toma, vom înțelege mai bine slăbirea credinței în Dumnezeu în zilele noastre și urmările ei cumplite, pe care le trăim. Îndoiala lui Toma la Învierea Domnului a avut și un rol providențial. Căci, prin pipăirea rănilor Mântuitorului, Toma dovedește celor necredincioși că Hristos a avut cu adevărat trup omenesc, ase-

menea nouă, afară de păcat și că a pățit cu trupul pe cruce pentru mântuirea lumii. Iar dacă Toma s-a îndoit de Învierea Domnului, după ce și-a pus mâna în coasta Lui, s-a căit de necredința sa și, căzând în genunchi, și-a mărturisit cu lacrimi credința și păcatul său, prin aceste cuvinte: „Domnul meu și Dumnezeul meu!”.

Din cele relatate, înțelegem că credința vine din auzire, pe aceasta trebuie să o facem lucrătoare și mărturisitoare a acestei minuni, mai ales acum în aceste vremuri tulburi în care suntem și am fost încercați cu boli, cu dezastre naturale, cu războaie. Toate acestea sunt muștrarea lui Dumnezeu pentru slaba noastră credință, așa cum ne istorisește și Sfânta Evanghelie: „Cred Doamne, ajută necredinței mele”.

Prin îndoiala Apostolului Toma, înțelegem și ceea ce trăim astăzi, și anume slăbirea credinței în Dumnezeu și urmările nefaste pe care le trăim din lucrul acesta. Îndoiala lui Toma a fost, însă, benefică și cu mare impact de mărturisire a minunii, atât pentru cei credincioși, dar mai ales pentru cei necredincioși, deoarece prin pipăirea rănilor Mântuitorului, Toma le dovedește celor necredincioși că Hristos a înviat și a avut cu adevărat trup omenesc, asemenea nouă, fiind fără de păcat, și de asemenea dovedește că a pățit cu trupul pe Cruce pentru mântuirea lumii.

Chiar dacă Toma s-a îndoit la început de Învierea Domnului, după ce a pus mâna și a pipăit Coasta Domnului, s-a smerit și s-a căit de necredința lui. A căzut în genunchi și și-a mărturisit credința și păcatul său cu lacrimi, prin cuvintele dătătoare de bucurie: „Domnul meu și Dumnezeul meu”. Vedem, așadar, că la orice încercare a credinței trebuie să răspundem cu duhul umilit și inima înfrântă și smerită.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le. Amin!

Pr. Alin Constantin Nicola

Parohia Comoșteni, jud. Dolj

(predica la Duminica a doua după Paști,
Sf. Ev Ioan 20, 19-31, 23 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Stropi din peniță

Din Patericul Egiptean: Caprele și oile știute doar de Dumnezeu

Au venit niște elini, oarecând, în Tebaida la starețul Agaton, având cu ei un înderăcit, ca să-l vindece pe el.

Deci starețul, rugat fiind de dânsii mult, a zis demonului: **Ieși din făptura lui Dumnezeu!**

Iar demonul a zis starețului: **Voi ieși, numai dacă te voi întreba pe tine un cuvânt: Cine sunt caprele și cine sunt oile?**

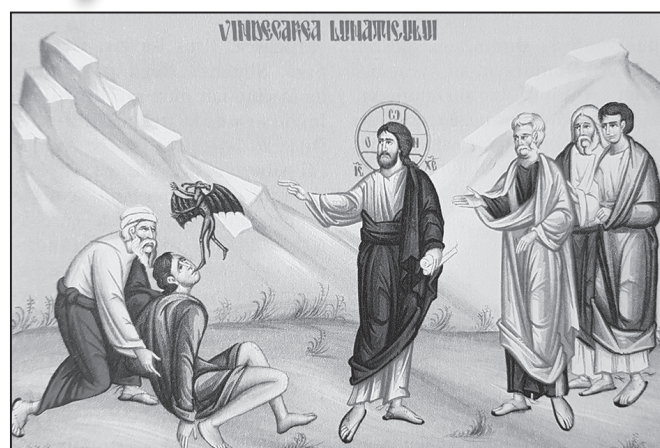
Și a zis starețul: **Capră, adică, sunt eu, iar oile, Dumnezeu știe.**

Și aceasta auzind, diavolul, a strigat cu glas mare: **Pentru smerenia ta, voi ieși!**

Și a ieșit demonul în ceasul acela.

Prof. Felicia Păunescu

Sursă foto: doxologia.ro

File de Sinaxar

Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca – Model de pocăință pentru toți (1 Aprilie)

„Întru tine maică cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că luând crucea ai urmat lui Hristos; și lucrând ai învățat să nu se uite la trup, că este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, cuvioasă Marie, duhul tău” (Tropar)

În fiecare an, la data de 1 aprilie, Biserica Ortodoxă o prăznuiește pe Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca, a cărei viață este un model de pocăință sinceră și de întoarcere la Dumnezeu din robia păcatului, asemenea modelului dat de Mântuitorul nostru Iisus Hristos în *Pilda Fiului risipitor* (Luca 15, 11-32).

De asemenea, Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca mai este prăznuită și în Duminica a V-a a Postului Mare, când este dată ca exemplu de pildă de înaltă sfințenie, fiind icoana celor care se abat sau rătăcesc de la calea mântuirii, a celor care călătoresc cu poticniri și căderi; și care, mai apoi, prin pocăință, se ridică la cea mai înaltă sfințenie. Aceasta ne-o dovedește minunata viață a Cuvioasei Maria Egipteanca, care a fost scrisă de Patriarhul Sofronie al Ierusalimului.

Această cuvioasă, originară din părțile Egiptului, a fost în tinerețe o mare păcătoasă. Ea și-a întinat tinerețile în tot felul de desfrânări, după cum singură mărturisește mai târziu, cu atâta smerenie și lacrimi. Uitând cu totul de Dumnezeu și nerușinându-se de oameni, petrecea în cele mai grele păcate de moarte, trăgând la pierzare nenumărate suflete.

Dorința ei era de a corupe cât mai mulți bărbați, pentru a-și satisface plăcerile trupești. Timp de 17 ani, a trăit în desfrânare, iar într-o zi, pe când se adunaseră mulți oameni să meargă la Ierusalim, pe vremea închinării Cinstitei Cruci, a cerut și ea să meargă împreună cu tinerii desfrânați, pe drum continuând să păcătuiască.

Dar ajungând la Mormântul Domnului nu putea să intre în biserică pentru păcatele ei cele cumplite. Atunci, venindu-și în fire a început să plângă cu amar pentru pă-

catele sale și s-a rugat la icoana Maicii Domnului, făgăduind că dacă va fi lăsată să intre își va schimba viața și va trăi în curăție.

Și fiindu-i împlinită rugăciunea, Sfânta Maria a trecut Iordanul și s-a nevoit timp de 47 ani în pustie, fiind înconjurată de îngeri și înălțată în sus, în vremea rugăciunii. Căci lupta cu diavolii și cu patimile sale a fost atât de puternică, încât adesea sfânta se pune la pământ și nu se

mișca până când nu se risipea ispita.

După cei 47 de ani de nevoiță în pustie, Cuvioasa Maria se aseamănă mai mult cu îngerii decât cu oamenii: când se roagă, plutește în văzduh, merge pe apă ca pe uscat, cunoaște gândurile altora și vede cele de departe și cele viitoare ca și cum ar fi de față.

Aproape de sfârșitul vieții, a fost aflată, cu rânduiala lui Dumnezeu, de Cuviosul Zosima, care, ascultând povestirea nevoițelor ei și împărțind-o cu Preacuratele Taine, a îngropat-o în pustiul acela după ce s-a mutat la Domnul.

Viața Cuvioasei Maria Egipteanca este pilda cea mai grăitoare a unei adevărate pocăințe, este icoana omului păcătos, care prin pocăință și

fapte bune ajunge să intre în Rai înaintea celor dreptcredincioși, după cum Însuși Mântuitorul ne spune: „Mulți dintre cei dintâi vor fi pe urmă, și cei de pe urmă, întâi” (Matei 19, 30).

Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca s-a făcut prin pocăință, biserică a Duhului Sfânt, vas ales, alăută duhovnicească, porumbiță cerească și casă a tuturor bunătăților.

Care este cinstea cea mai mare pe care o putem aduce Sfinților celor bine-plăcuți lui Dumnezeu, decât aceea de a încerca să le urmăm exemplul pe calea sfințeniei? De aceea, urmând exemplul Sfintei Cuvioase Maria Egipteanca, să luăm hotărârea neclintită de a începe o viață nouă și a rupe desăvârșit legătura cu păcatul. Amin.

Pr. Daniel Budeanu

Sursă foto: doxologia.ro

Duminica mironosițelor

Hristos a înviat! Am ajuns deja în a treia duminică după Paști. Mai întâi, am sărbătorit duminica specială închinată Învierii. Duminica trecută, am vorbit despre Sf. Toma. Atunci a crezut el că a înviat Hristos. Evenimentul s-a petrecut la 8 zile după Înviere. Totuși, duminica actuală nu urmează cronologia. Azi, cinstim femeile mironosițe. E drept că acest termen în limbaj uzual ar părea să aibă un sens negativ. Doar că sensul religios e unul cu totul altul. Ele sunt cele L-au văzut pe Hristos prima oară înviat. Vedem cât de mult prețuiește Dumnezeu femeia. Nu apostolii au văzut primii Învierea. Dacă în Vechiul

Testament femeia era disprețuită, în Noul Testament ea e cinstită în mod deosebit. Pe 8 martie e ziua femeii. Însă, ziua femeii creștine e azi. Chiar dacă femeia nu poate să fie preot, aceasta nu înseamnă că ea e disprețuită. E drept că Eva a mâncat prima din fructul oprit. Însă, să nu uităm că mântuirea ne-a venit prin Maica Domnului. Ea a acceptat să-L nască pe Hristos. Tot ea e prima care L-a văzut înviat. Acest lucru nu e menționat clar în Noul Testament. Motivul e unul de natură juridică. Într-un proces, mama nu poate fi martoră pentru fiul ei. Dacă s-ar fi zis că Maria L-a văzut prima înviat pe Hristos, necredincioșii ar fi avut motiv să nege Învierea. Femeile mironosițe au avut curajul să meargă la mormântul lui Hristos. Apostolii stăteau ascunși de frică evreilor. Ele au fost ascultăto-

re. Au respectat dorința Mântuitorului de a fi uns a treia zi după moartea Sa. Ele au văzut piatra răsturnată la mormânt. Au găsit giulgiul în mormânt.

Hristos nu S-a arătat direct femeilor mironosițe. Mai întâi, a fost confundat cu un grădinar. Acesta a zis: „De ce căutați pe Cel Viu printre cei morți?”. Aceste cuvinte le auzim în fiecare duminică la Utrenie la Binecuvântările Învierii. Bărbații sunt puternici. Femeile sunt slabe. Doar că realitatea biblică e cu totul alta. Chiar dacă din punct de vedere fizic, femeile mironosițe erau firave, totuși, sufletește erau puternice. Apostolii care erau bărbați în toată firea, au fost niște fricoși. Și azi vedem că gura lumii n-are dreptate. Sunt numeroase femei care lucrează în armată și poliție. Spre deosebire de bărbații care au prins armata obligatorie, ele de bună voie au ales acest lucru. Să nu uităm cât de multe face o femeie pentru copilul ei. Nu vorbim doar despre aspectele naturale. După naștere, ea continua să-l crească. Din păcate, bărbații își neglijează rolul lor de tată. Să nu uităm că majoritatea educatoarelor și învățătoarelor sunt femei. E drept că e vorba și despre un instinct matern. E adevărat că nu vrem să generalizăm. Nu zicem că toți bărbații sunt tați iresponsabili. Chiar dacă sunt și femei care își neglijează copilul, aceasta nu înseamnă că toate femeile sunt așa.

Faptul că la miruit, mai întâi se miruiesc bărbații și apoi femeile, nu reprezintă un motiv de batjocură la adresa femeilor. Să nu uităm că avem numeroase femei sfinte.

Amintim pe Sf. Elena, mama Sf. Împărat Constantin cel Mare. Se zice că în spatele oricărui bărbat se află o femeie puternică. La lași, o avem pe Sf. Parascheva.

O mai avem pe Sf. Filofteia la Curtea de Argeș. În Craiova e Sf. Tatiana. Și sfintele femei au rolul lor pentru oameni. De pildă, Sf. Agnia e vindecătoare de boli rare. Sf. Cecilia e ajutătoare celor care vor să se căsătorească. Dintre femeile mironosițe, amintim pe Sf. Maria Magdalena. Hristos a scos din ea 7 demoni. Astfel, dacă o femeie e într-un fel negativ acum, nu înseamnă că mâine nu poate să fie un om

bun. De asemenea, amintim pe surorile lui Lazăr, Marta și Maria.

E drept că una întrușipează grija lumescă iar cealaltă atenția pentru cele sfinte. Să nu uităm că femeile sunt cele care vin mai des decât bărbații la biserică. Și tot ele se ocupă de cele ale casei. Ele au timp și de casă, deși lucrează și ele pentru a aduce bani în casă.

Atunci când auzim despre fapte negative, de multe ori bărbații sunt cei care le săvârșesc. Însă, Dumnezeu n-a creat bărbat și femeie ca să existe ură între ei. Dar nici pentru a permite unui bărbat să voiască să aibă mai multe femei. Evident că nici invers nu e permis. În ziua de azi, vedem cum femeia e batjocorită. Câți bărbați nu

sunt violenți cu soțiile lor. Ele, care fac atât de multe pentru bărbații lor, ajung să fie bătute de aceștia. Chiar dacă și femeile greșesc la rândul lor, nu înseamnă că bărbații au voie să le lovească. Sau câți copii își uită mamele! Le lasă la azil. Nu le sună cu lunile. Nu le ajută când au nevoie. E trist!

Hristos a ascultat-o pe mama sa. Dacă El a fost ascultător, la fel și fiecare dintre noi trebuie să fie ascultător față de mama sa. Ea, care ne-a crescut, să nu știe ce e bine și rău pentru noi? Acum, e la fel de adevărat că nici nu trebuie să existe o supunere oarbă a copilului față de mama la orice vârstă. Dar nici copilul nu trebuie să ignore sfaturile mamei sale. De ce ne rugăm Maicii Domnului? Când ne roagă mama ceva, refuzăm? Cu siguranță că nu facem așa ceva. Dacă noi nu facem așa ceva, normal că nici Hristos nu refuză rugăciunile Maicii Sale pentru noi. E drept că și noi trebuie să-i cerem Maicii Domnului cele necesare pentru mântuire. Femeile sunt considerate ca persoane foarte frumoase din punct de vedere fizic. Însă, aceasta nu înseamnă că bărbații pot să profite de acest aspect. Dar nici că femeile pot să profite de slăbiciunea unor asemenea bărbați. Frumusețea e trecătoare!

Aspectul fizic foarte greu mai poate să mai fie schimbat de către cineva. În schimb, cel care contează, e sufletul. Dacă vrei plăcere de moment, caută trupul frumos. Dacă vrei bucurie de durată, caută sufletul curat. Și apoi, frumusețea e ceva relativ. Pentru mine, persoana „X” poate să fie frumoasă. Pentru altul, poate să nu fie frumoasă. De aceea, nu trebuie să punem așa de mult accent pe ceea ce zic alții despre noi. Evident că trebuie

să avem grijă și de trup. Dar să ne îngrijim doar de el, nu e un lucru bun! Sunt atât de multe cupluri de oameni în vârstă. Nu știm dacă aceștia când erau tineri, arătau foarte bine sau mai puțin bine din punct de vedere fizic. Însă, acest lucru nu contează. Pozele cu aspectul lor estetic din tinerețe sunt doar o simplă amintire pentru ei. În schimb, căsnicia lor e una fericită, care probabil că va dura până când „moartea îi va despărți”. Chiar dacă aceștia nu sunt frumoși și

nici nu dispun de viața de acum, totuși, căsnicia lor e una de lungă durată, se pare. În schimb, tinerii frumoși de azi divorțează foarte repede. Sau scandalurile din familie sunt numeroase. Fiecare femeie are nevoie de un bărbat și invers. Însă, în nici într-un caz, aceștia trebuie să ajungă să se dușmănească unul pe altul. Sunt și femei care aleg calea mănăstirii. De aceea, femeia trebuie să fie prețuită de fiecare dintre noi așa cum e ea. Hristos a înviat! Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin Popescu

(reflecție la Duminica a treia după Paști,
Sf. Ev. Marcu 15, 43-47; 16, 1-8, 30 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Traduceri. Uriașii în Biblie (3). Referințe extra-biblice la giganți

Se presupune că zeci de schelete uriașe au fost dezgropate în ultimele două secole. Aceste afirmații au fost deosebit de populare în secolul al XIX-lea. Până acum, nu au fost aduse dovezi concrete ale acestor afirmații. Deși unii susțin că dovezile au fost ignorate, distruse sau ascunse în locuri precum Smithsonianul¹, pare mai probabil ca marea majoritate a acestor rapoarte să fi fost false create din diverse motive.

Până acum, nu au fost aduse dovezi concrete ale acestor afirmații. Mai multe site-uri web afișează imagini cu oameni care stau lângă sau țin în brațe un femur uman uriaș, dar aceste oase sunt sculpturi,

presupuse replici ale unui os adevărat găsit în Turcia sau Grecia. Încă o dată, există afirmații fantastice, dar puține sau deloc dovezi solide care să le susțină.

Din câte știu eu, nimeni nu a descoperit dovezi fosile de oameni giganți. Dar, din nou, fosilele umane sunt destul de rare, deoarece oamenii sunt mai capabili să evite îngroparea rapidă în sedimente și alte condiții care ar putea duce la fosilizarea rămășițelor lor. Ceea ce este într-adevăr semnificativ este că multe versiuni gigantice ale altor creaturi au existat în trecut sau există și astăzi. Pentru a numi doar câteva, acestea includ următoarele:

- păianjeni (de exemplu, păianjenul mâncător de păsări, lungimea picioarelor de până la 30 cm)
- molii (de exemplu, molia Atlas, cu o anvergură a aripilor de 28 cm)
- centipede (până la 33 cm lungime)
- melci (de exemplu, melcul uriaș african, de până la 40 cm lungime)
- broaște (de exemplu, Beelzebufo, 41 cm înălțime)
- libelule (de exemplu, Meganeura, cu o deschidere a aripilor de peste 76 cm)
- șobolani (de exemplu, Josephoartigasia, cu o masă corporală estimată în mod conservator de 340 kg)

- castori (de exemplu, Trogontherium, aproximativ 2,3 m lungime)
- scorpioni (de exemplu, scorpionul de mare Jaekelopterus, estimat la mai mult de 2,5 m lungime)
- crabi (de exemplu, crabul păianjen uriaș, cu o întindere a ghearelor mai mare de 3,7 m)
- armadillos (de exemplu, Glyptodon, până la 4 m lungime)
- broaște țestoase (de exemplu, Archelon, lungime de până la 4,9 m)
- pește (de exemplu, Xiphactinus, 5,8 m lungime)
- leneși (de exemplu, Megatherium, care se ridică la aproximativ 6 m lungime)
- viermi (de exemplu, râmele gigant, lungi de până la 6,7 m)
- lamantini-vaci de mare (de exemplu, Hydrodamalis, 7,6 m sau mai mult în lungime)
- crocodili (de exemplu, Sarco-suchus, până la 12,2 m lungime)
- șerpi (de exemplu, Titanoboa, peste 12,8 m lungime)
- crustacee (de exemplu, amfipode supergigant de 10 ori mai mari decât cele descoperite anterior)
- calmar (de exemplu, Mesonychoteuthis, de 15 m sau mai mult)
- rechini (de exemplu, Rhincondon, până la 19,8 m lungime)

- caracatițe cu tentacule lungi de 30,5 m.²

Faptul că oamenii de știință au descoperit animale cu dimensiuni corporale mult mai mari decât cele observate astăzi sugerează, cel puțin teoretic, posibilitatea ca în trecut să fi existat și oameni giganți, așa cum este consemnat în Biblie.

Mulți oameni de știință moderni iau în răs ideea că ar fi putut exista războinici uriași cu o înălțime de peste 2,3 m.

În consecință, dimensiunile biblice ale acestor oameni au fost adesea minimalizate sau ignorate. Cu toate acestea, datele biblice despre acești oameni pot fi de încredere, deoarece sunt Cuvântul lui Dumnezeu. Mai mult, alte surse antice descriu giganți, iar anachimii sunt chiar menționați ca locuitori în țara Canaanului.

Alte rapoarte antice

Aproape fiecare loc din lume are legende despre uriași care locuiesc în pământ. Cu siguranță, trebuie să fim precauți atunci când citim aceste povești pe Internet, deoarece atât de multe informații online sunt contrare Cuvântului lui Dumnezeu.

Traduceri. Uriașii în Biblie (3). Referințe extra-biblice la giganți

(urmărire din pag. 11)

De exemplu, în urmă cu câțiva ani, pe site-uri au început să apară imagini cu schelete gigantice, dar acestea au fost clar manipulate (se pare că fac parte dintr-un concurs de design grafic).

Mitologia greacă și romană menționează titani, Kyklopes (ciclopi) și alți câțiva uriași.³ Mitologia nordică conține povești despre giganții de îngheț din Jötunheim. Dar aceste înregistrări nu se limitează la mitologiile europene sau doar la trecutul antic. Popoarele africane și asiatice au, de asemenea, legende despre uriași, la fel ca nativii americani.

De exemplu, în autobiografia sa, „Buffalo” Bill Cody a scris următoarele cuvinte despre o legendă relatată lui de membrii tribului Sioux:

„Înțelepții acestui trib au învățat că pământul a fost populat inițial de uriași, care erau de trei ori mai mari decât oamenii moderni. Erau atât de rapizi și puternici încât puteau alerga cu un bivol, să ia animalul sub un braț, să-i rupă un picior și să-l mănânce în timp ce alergau. Atât de glorioși erau ei datorită dimensiunii și puterii lor, încât au negat existența unui Creator. Când fulgera, ei își proclamau superioritatea față de fulger; când tuna, râdeau. Acest lucru a nemulțumit pe Marele Duh și, pentru a demonstra aroganța lor, a trimis o ploaie mare pe pământ. Văile s-au umplut de apă, iar uriașii s-au retras pe dealuri. Apa se strecura pe dealuri, iar uriașii căutau siguranță pe cei mai înalți munți. Totuși ploaia a continuat, apele au crescut, iar uriașii, neavând alt refugiu, s-au înecat”.⁴

Fără îndoială, multe dintre aceste povești conțin exagerări ale înălțimii și puterii prodigioase a uriașilor. Dar este înțelept să respingem aprioric fiecare dintre aceste tradiții sau, la fel ca la poveștile dragonilor, există oare un adevăr în spatele legendelor, așa cum este adesea cazul? Este interesant că o mare parte din tradiția despre uriași include descrieri ale unui potop trimis de Dumnezeu (sau de zei) pentru a-i distruge pe acești oameni răi. S-ar putea ca, în timp ce Biblia conține adevărata istorie a trecutului nostru, aceste grupuri pur și simplu își repetă propriile versiuni distorsionate ale istoriei lumii înainte și poate după dispersarea de la Babel?

Giganții moderni

Oare toți acești uriași antici au fost doar oameni care au dezvoltat gigantismul? Deși gigantismul poate explica unii dintre giganții antici, această soluție propusă nu explică multe dintre relatările biblice.

Gigantismul modern este adesea cauzat de anomalii care duc la producția excesivă de hormon de creștere. Este foarte puțin probabil ca Goliat, nefili-

mii, anakimii sau majoritatea celorlalți uriași din Vechiul Testament să fi suferit de o astfel de afecțiune, deoarece erau adesea descriși ca războinici sau „oameni puternici”, în timp ce „giganții” moderni sunt de obicei stângaci, necoordonăți și au mai multe afecțiuni fizice. Au existat cazuri rare în care persoana ar fi putut fi descrisă cu exactitate ca un „om puternic”.

Mai mult, gigantismul modern nu este ereditar, în timp ce Biblia descrie adesea uriașii ca fiind urmașii altor uriași (de exemplu, Deuteronom 9, 2 ; 1 Paralipomena 20, 6). Deci, grupurile cunoscute sub numele de giganți nu erau alcătuite pur și simplu din indivizi cu forma modernă de gigantism.

În concluzie, povestirile despre giganți din Biblie sunt mai mult decât povești „înalte”. Acești oameni uriași au existat cu adevărat și nicio cantitate de ironie sau raționalizare din partea scepticilor nu va schimba acest fapt.

Tim Chaffey, answersingenesis.org

Traducere: Prof. Mihai Ionuț Coană

Foto: Libelula Meganeura

¹Muzeu național din Washington D.C., S.U.A. (n. tr.).

²Ca surse bibliografice, amintim:

- The Diagram Group, The Book of Comparisons, Ed. Sidgwick & Jackson, Hampshire, Anglia, 1980;

- newswatch.nationalgeographic.com/2009/02/04/biggest-animals-of-all-time;

- news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/7408743.stm;

- Online Encyclopedia (www.encyclo.co.uk);

- prehistoricearth.wikia.com/wiki/Glyptodon;

- en.wikipedia.org/wiki/Meganeura;

- www.bbc.co.uk/news/science-environment-16834913. (n. a.)

³Cartea necanonică a Iuditei menționează titani și uriași. Conform acestei tradiții, poporul evreu era pe cale să fie atacat de invadatorii asirieni conduși de generalul Olofern (Aceste nume ar fi putut fi criptice pentru greci și, respectiv, generalul Nicanor). O frumoasă văduvă evreică a fost adusă în fața puternicului general care a încercat să o seducă. Patru zile mai târziu, Iudita a consimțit să mănânce și să bea cu el, dar a băut doar ce îi pregătise servitoarea ei, în timp ce Olofern a băut atât de mult încât a leșinat. Ea i-a tăiat capul, ceea ce a dus în cele din urmă la o victorie a evreilor. În cântecul Iuditei, aceasta a exprimat modul în care Domnul l-a învins pe Olofern: „Căci Olofern al lor n-a fost doborât de tineri voieni, și nici feciorii uriașilor (gr. υιοί πιδάνων) nu l-au lovit pe el, și nici nu i-au stat împotrivă oameni înalți ca munții (gr. υψηλοί γίγαντες), ci Iudita, fiica lui Merari, l-a dezarmat cu frumusețea feței ei” (Iudita 16, 6). (n. a.)

⁴www.usgennet.org/usa/topic/preservation/bios/chpt19.htm, accesat la 2 noiembrie 2011. Cody a continuat să scrie: „Această tradiție a fost transmisă de la un tată Sioux la fiul Sioux încă din cea mai fragedă vârstă. Ea arată, așa cum fac legendele tuturor popoarelor, cel puțin că povestea Potopului este o istorie comună întregii lumi”. (n. a.)